Schildklierbehandeling radioactief jodium bij schildklierkanker

Bij een behandeling van de schildklier of schildklierrest met radioactief jodium worden eventuele weefselresten of uitzaaiingen van schildklierkanker bestraald.

Een behandeling van de schildklier of schildklierrest met radioactief jodium kan worden uitgevoerd om na een schildklieroperatie eventuele weefselresten te bestralen (ablatietherapie) of om uitzaaiingen van schildklierkanker te behandelen. U heeft met uw internist besproken waarom u deze behandeling krijgt.

De behandeling gebeurt door het innemen van een capsule met radioactief jodium. De schildklier is het enige orgaan in het lichaam dat jodium opneemt en ook vasthoudt. De straling die het radioactief jodium in de schildklier uitzendt, remt de groei van de schildkliercellen. Als dit nodig is kan ook een hogere dosering straling worden gegeven, waarbij weefselresten of uitzaaiingen kapot bestraald worden.

De behandeling is pijnloos. U voelt hier dus niets van.

Voorbereiding

Afhankelijk van de dosis én uw thuissituatie wordt besloten of de therapie klinisch of poliklinisch wordt uitgevoerd. Als besloten wordt tot een klinische behandeling, dan wordt u 1 of 2 dagen opgenomen. De nucleair geneeskundige bespreekt de opties met u.

Hoewel de hoeveelheid straling bij deze behandeling beperkt blijft, mogen de mensen in uw omgeving er geen onnodige straling door oplopen. Daarom geldt een aantal leefregels, waar u zich 7 dagen lang aan moet houden. De leefregels staan verderop in deze tekst. We adviseren u deze goed door te lezen! Onthoud daarbij altijd dat afstand bewaren de beste bescherming is.

Met u zijn de volgende afspraken gemaakt:

	Poliklinische behandeling
	Opname 1 dag
	Opname 2 dagen

Zwangerschap en borstvoeding

De behandeling met radioactief jodium wordt in principe niet gedaan tijdens de zwangerschap. Het is daarom belangrijk dat u ruim op tijd contact met ons opneemt als u zwanger bent of als u niet zeker weet of u zwanger bent.

Wanneer u borstvoeding geeft, moet u hiermee vanaf het begin van de behandeling definitief mee stoppen. Na

een mogelijke volgende zwangerschap kunt u wel weer borstvoeding geven.

Eten en drinken

Op de dag van de behandeling mag u 's ochtends **vóór 07.00 uur** nog een licht ontbijt nemen. **Na 07.00 uur** mag u niets meer eten. U mag wel water, koffie of thee drinken.

Na de inname van de jodiumcapsule mag u nog 1,5 uur niets eten.

Medicijnen

Om de jodiumbehandeling te kunnen uitvoeren, moet vaak gestopt worden met medicijnen. Hiervoor gelden in principe de volgende 2 mogelijkheden:

- De jodiumbehandeling vindt plaats na het stoppen van het schildklierhormoon: u mag gedurende tenminste 4 weken **niet** starten met het schildklierhormoon (na een operatieve schildklierverwijdering) **of** u moet tenminste 4 weken van tevoren stoppen met het schildklierhormoon.
- De jodiumbehandeling vindt plaats na voorbehandeling met rTSH-injecties, waardoor de schildklier- of tumorcellen gestimuleerd worden om jodium op te nemen. In dit geval kunt u wel starten met het schildklierhormoon of deze voortzetten. De voorbehandeling met rTSH wordt met de apotheek geregeld via het secretariaat van de afdeling Nucleaire Geneeskunde. De rTSH-toedieningen vinden thuis plaats.

De nucleair geneeskundige bespreekt met u welke voorbereiding voor u geldt.

Jodiumbeperkt dieet

1 week voor de therapie moet u een jodiumbeperkt dieet volgen. Door uw jodiuminname via de voeding te beperken, wordt het radioactieve jodium beter opgenomen in schildklier- of tumorcellen. De behandeling is dan effectiever. U krijgt van de nucleair geneeskundige extra informatie en een folder over dit dieet.

Obstipatie

Als u last heeft van verstopping (obstipatie), dan vragen wij u dit ruim van te voren aan te geven. U kunt dan een recept voor een laxeermiddel krijgen. Hiermee kunt u 1 week voor de behandeling starten. Het is namelijk belangrijk dat u tijdens de opname en de dagen daarna regelmatig ontlasting heeft, omdat u dan de overtollige radioactiviteit sneller kwijtraakt.

Goed voorbereid met Mijn Antonius

In ons ziekenhuis werken we met het patiëntportaal Mijn Antonius. Log voor uw afspraak in op Mijn Antonius met DigiD om de informatie te bekijken die voor u klaarstaat, zoals uw afspraakgegevens, vragenlijsten of andere belangrijke informatie. Zo bent u goed voorbereid op uw afspraak.

Afzeggen

Bent u verhinderd voor de behandeling? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de afdeling waar de behandeling plaatsvindt.

Behandeling

De behandeling bestaat uit het inslikken van een capsule met radioactief jodium (NaI-131). Deze mag u met wat water innemen. Daarna mag u 1,5 uur niets eten. De behandeling is pijnloos, u voelt er niets van.

Het radioactieve jodium blijft slechts tijdelijk in uw lichaam, want de straling wordt automatisch steeds minder doordat de stof vervalt. Het deel dat niet wordt opgenomen in de schildklier verlaat het lichaam, voornamelijk via de urine. Ook komt een klein deel terecht in het speeksel, zweet en de ontlasting.

Bijwerkingen

Bij een hoge dosis radioactief jodium kunnen mensen een droge mond krijgen door schade van de speekselklieren. Het is daarom belangrijk om uw speekselproductie te stimuleren door elk uur te drinken of regelmatig een zuurtje te nemen. Dit verkleint de kans op eventuele beschadiging van de speekselklieren. Met zuurtjes mag u pas beginnen 1 dag na inname van de jodiumcapsule.

Resultaat

Bij een ablatietherapie na het verwijderen van de schildklier, is het doel om de laatste achtergebleven schildkliercellen te verwijderen. Als alle schildkliercellen weg zijn, kunt u onder controle blijven via bloedonderzoek. Na de behandeling moet het thyreoglobuline in het bloed langzaam afnemen, totdat het niet meer meetbaar is.

Bij een therapeutische behandeling van uitzaaiingen van schildklierkanker, is het doel om de kwaadaardige cellen te verwijderen zodat verdere groei gestopt of geremd wordt.

Opname in het ziekenhuis

Als gekozen wordt voor een opname, dan verblijft u op verpleegafdeling C2 in het St. Antonius Ziekenhuis Nieuwegein (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/1548), kamer 216. Deze kamer is speciaal bedoeld voor behandelingen met radioactieve stoffen. De kamer zit **niet** van binnen op slot, maar wel van buiten (vanuit de gang). Dit omdat mogelijke bezoekers zich eerst bij de verpleging moeten melden.

Wat neemt u zelf mee?

- Oude kleding. Wij raden u aan om tijdens uw verblijf in het ziekenhuis oude kleding en ondergoed te dragen dat eventueel weggegooid mag worden. Voordat u weer naar huis gaat, meten wij namelijk de door u gedragen kleding na. Alle kleding die radioactief is, wordt in het ziekenhuis gehouden en weggegooid zodra de radioactiviteit vervallen is.
- Een extra set schone kleding. 1 set kleding en ondergoed wordt tijdens de opname in een aparte kast bewaard. Vlak voordat u weer naar huis mag, wordt deze kleding aan u gegeven. U kunt dan douchen (inclusief haren wassen) en deze schone kleding aantrekken. De oude kleding kan dan eventueel worden weggegooid.
- Al uw eigen medicatie. Deze bewaart u zelf tijdens uw opname.
- U mag meenemen: mobiele telefoon, tablet, laptop, boeken, tijdschriften of andere dingen om uzelf bezig te houden. Deze raken over het algemeen niet besmet als u na het toilet altijd goed uw handen wast.
- Mogelijk extra lekkers om te eten en te drinken. Houd er wel rekening mee dat er geen koelkast is in uw kamer.

Verblijf op afdeling C2

Tijdens de behandeling verloopt de opname in het ziekenhuis als volgt:

- Opname: op de dag van de behandeling meldt u zich op verpleegafdeling C2 in het ziekenhuis in Nieuwegein (https://www.antoniusziekenhuis.nl/locaties/ziekenhuis-nieuwegein). Een verpleegkundige brengt u naar uw kamer en vertelt u over de praktische gang van zaken. U trekt oude kleding aan, 1 schone set kleding wordt in een aparte kast gelegd. Daarna komt een arts (nucleair geneeskundige) bij u langs op de kamer om u de capsule met radioactief jodium te geven.
- De kamer: de kamer waar u verblijft, lijkt op de andere patiëntenkamers op de afdeling maar is aangepast voor mensen die een behandeling met radioactief jodium krijgen. In het ziekenhuis is gratis wifi. Er is geen telefoon aanwezig. We raden u aan zelf een mobiele telefoon mee te nemen. Op uw kamer ligt een stapel tijdschriften en boeken. U heeft een televisie boven uw bed die u mag gebruiken. U heeft een eigen badkamer en toilet. Om geen stralingsbesmetting rondom het toilet te veroorzaken, moeten vrouwen én mannen zittend plassen. Ook moet u op de eerste dag van uw verblijf het toilet na gebruik 2x keer doorspoelen. Dit zorgt ervoor dat uw urine goed wordt weggespoeld en wordt verdund met water. Tijdens uw verblijf wordt uw bed niet opgemaakt. Ook wordt de kamer niet schoongemaakt. Eten en drinken wordt op de plank bij de deur neergezet. Wegwerpservies mag u in de afvalbak in uw kamer weggooien.
- De verpleegkundige: de verpleegkundige komt zo min mogelijk op uw kamer. U spreekt hem/haar zoveel mogelijk vanuit de sluis achter het loodscherm of via de intercom. Als u een vraag heeft, kunt u de verpleegkundige altijd oproepen via de oproepknop. Wanneer de verpleegkundige wel op uw kamer komt, draagt hij/zij overschoenen en handschoenen. Denk er zelf ook aan om steeds zoveel mogelijk afstand te houden.
- Bezoek: op de eerste dag van de behandeling mag u geen bezoek ontvangen. De volgende dag(en) kunt u tijdens de bezoekuren bezoek ontvangen, maar niet van kinderen onder de 10 jaar en van zwangere vrouwen. Bezoek moet zich melden bij de verpleging en houden aan speciale gedragsregels.

Gedragregels bezoekers

- Iedere bezoeker mag hooguit 1 uur per dag blijven.
- Het bezoek moet zoveel mogelijk afstand tot u bewaren en in de sluis achter het loodscherm blijven staan.
- Het bezoek mag het toilet en de wastafel op uw kamer niet gebruiken.
- Het bezoek mag tijdens de visite niets eten of drinken.
- U mag geen spullen meegeven aan uw bezoek.

Weer naar huis

- U kunt na 1 of 2 dagen (nachten) weer naar huis. Vlak voordat u weer naar huis gaat, ruimt u uw kamer huishoudelijk op. U hoeft niet schoon te maken. De verpleegkundige geeft u uw schone kleding. Daarna doucht u zich (inclusief haren wassen) en trekt u de schone kleding aan. Al uw gebruikte kleding en spullen legt u op de tafel of op het bed, zodat deze nagemeten kan worden. Al uw kleding en bezittingen worden gemeten. Besmette kleding krijgt u niet meer mee naar huis, deze wordt vernietigd. De rest van uw spullen laten wij achter in de kamer en kunt u wel meenemen naar huis. Na deze metingen mag u naar huis.
- Als dit voor u geldt, mag u 3 dagen na de therapie weer beginnen met de schildkliermedicatie. Heeft/houdt u moeite met uw ontlasting? Blijf dan de voorgeschreven laxeermiddelen nog minstens 2 weken gebruiken, zodat u wel 1 tot 2 keer per dag ontlasting heeft.

Nazorg

Het verdere verloop

Ongeveer 8 dagen na behandeling wordt er een extra scan gemaakt (een post-ablatiescintigrafie). Hierbij wordt afgebeeld waar het radioactief jodium zich in het lichaam bevindt.

Na de behandeling moet het thyreoglobuline in het bloed langzaam afnemen, totdat het niet meer meetbaar is. De internist-endocrinoloog controleert dit regelmatig. Daarnaast wordt gecontroleerd hoe u zich voelt en of u goed kunt functioneren bij het door u in te nemen schildklierhormoon.

Bij klachten van aanhoudende verstopping (obstipatie) wordt geadviseerd om nog enkele weken laxeermiddelen te blijven gebruiken.

Controle-afspraak op de polikliniek

De nucleair geneeskundige of internist-endocrinoloog bespreekt van tevoren met u hoelang het duurt voordat u op de polikliniek gecontroleerd moet worden door uw internist.

Leefregels na ontslag of thuisisolatie

Samen met de Nederlandse overheid is afgesproken dat u na de behandeling leefregels meekrijgt, zodat de mensen om u heen geen onnodige straling vangen. Deze regels gelden voor 1 week, afhankelijk van de dosis jodium die u gekregen heeft. Daarna kunt u alles weer doen wat u gewend was.

Algemeen

Houd er rekening mee dat u een geringe hoeveelheid straling uitzendt. Probeer daarom minimaal 1 meter afstand tot uw volwassen huisgenoten te bewaren. Probeer bij langdurige aanwezigheid (zoals bij tv-kijken) zelfs 2 meter of meer afstand te houden. Afstand is de beste vorm van afscherming.

Als u met het openbaar vervoer naar huis gaat, is het natuurlijk mogelijk dat u dicht bij andere mensen in de buurt bent. U hoeft zich hier geen zorgen om te maken. Reizen met het openbaar vervoer wordt beschouwd als kort contact. Daarom kunt u dit zonder problemen doen. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld boodschappen doen.

Toilet

Als u naar het toilet gaat, ga dan altijd zitten. Dit geldt ook voor mannen. Gebruik elke keer toiletpapier, ook als u alleen moet plassen. Was na afloop uw handen – liefst in de toiletruimte – zodat deurknoppen zo schoon mogelijk blijven. Let op druppeltjes urine op de toiletbril, de toiletpot en de vloer. Absorbeer deze druppels met toiletpapier zonder te wrijven. Spoel het papier daarna door het toilet. Was vervolgens nog een keer uw handen. Als iemand anders het toilet schoonmaakt, dan moet degene dit met huishandschoenen doen.

Kinderen (t/m 10 jaar)

Kinderen zijn gevoeliger voor straling dan volwassenen. Probeer direct lichamelijk contact (zoals knuffelen) zo kort mogelijk te houden en maak de afstand tot de kinderen zo groot mogelijk. Neem ze alleen kortdurend op schoot en neem ze ‘s nachts niet bij u in bed. Ga bij het eten aan de andere kant van de tafel zitten in plaats van naast uw kind. Laat zorgactiviteiten zoals (luiers) verschonen, naar bed brengen of met de lepel voeren zo veel

mogelijk aan anderen over.

Slapen

We raden u aan op minstens 3 meter afstand van uw partner te slapen, als het kan zelfs in aparte kamers. Let erop dat de bedden in de verschillende kamers niet tegen dezelfde muur staan. Dan zou er immers toch nog onvoldoende afstand ontstaan. Is uw partner 60 jaar of ouder, dan kunt u tijdens de periode van leefregels wel in hetzelfde bed slapen.

Bezoek

Bij kortdurend bezoek, bijvoorbeeld een avond of middag, hoeft u voor bezoekers geen andere maatregelen te nemen dan hierboven staan beschreven. In de periode dat de leefregels gelden, kunt u beter geen kleine kinderen en zwangere vrouwen bezoeken of op bezoek krijgen. Gaat u naar een feestje, wissel dan regelmatig van gesprekspartner, in elk geval binnen elk half uur.

Huisdieren

Voor huisdieren gelden geen maatregelen.

Borstvoeding

Als u borstvoeding geeft, moet u hiermee vóór de behandeling stoppen. Geef ook na ontslag uit het ziekenhuis geen borstvoeding meer. Na een eventuele volgende zwangerschap kunt u zonder bezwaar weer borstvoeding geven.

Intimiteit

Een korte knuffel is geen enkel probleem, dit duurt vaak zo kort dat de ander bijna geen straling oploopt. Bij seks of tongzoenen is er echter nauw contact en uitwisseling van lichaamsvloeistoffen waar radioactief jodium in voor kan komen. Seks en (tong)zoenen worden daarom tijdens de periode van leefregels sterk afgeraden.

Zwangerschap

Voor vrouwen geldt: als u na de behandeling zwanger wilt worden, wacht daar dan minimaal 6 maanden mee. Mannen raden we aan om binnen 6 maanden geen kinderen te verwekken. Seks in deze 6 maanden, na de periode van leefregels, is geen enkel bezwaar.

Werk

U mag na uw opname weer gaan werken, tenzij u werkt in het basisonderwijs of in de opvang van kinderen t/m 10 jaar. In dat geval dient u een andere functie uit te voeren, waarbij u niet langdurig met kinderen in contact bent. Dit geldt tijdens de periode dat u zich aan deze gedragsregels moet houden. Als u wel op het werk bent, houd u zich dan ook zoveel mogelijk aan de gedragsregels. Twijfelt u, overleg dan met uw behandelend specialist.

Wasgoed en serviesgoed

Omdat uw speeksel, urine en ontlasting relatief hoog besmet kunnen zijn met jodium, mogen anderen uw was- en serviesgoed, lakens en handdoeken niet gebruiken. U kunt ze wel gewoon met andere spullen wassen. Daarna mag iedereen ze weer gebruiken.

Koken

U mag voor het gezin gewoon koken, mits u voor het koken wel steeds uw handen wast.

Vervoer

In het openbaar vervoer zit u kort bij uw medepassagiers. Daarom mag u in de periode dat uw leefregels gelden, maximaal 1 uur per (openbaar) vervoermiddel reizen. Bij vervoer per taxi moet u zo ver mogelijk van de chauffeur afzitten. Het reizen met dezelfde taxichauffeur moet u tot circa 2 uur beperken.

Als u binnen 3 maanden na ontslag met het vliegtuig wilt reizen, adviseren we u contact op te nemen met de Nucleaire Geneeskunde. De nucleair geneeskundige of stralingsdeskundige geeft u de douaneverklaring (vliegbrief) die u nodig heeft.

Bijeenkomsten

Bioscoopbezoek en andere bijeenkomsten waar u enige uren vlak naast iemand anders zit, moet u vermijden.

Schoolbezoek

Bij klassikaal onderwijs neemt u plaats op minstens 2 meter afstand van uw medeleerlingen.

Verpleeg- en verzorgingstehuizen

Het verplegende en verzorgende personeel kan de normale werkzaamheden gewoon verrichten, zij het met zoveel mogelijk afstand en in een zo kort mogelijke tijd. Bij bedlegerige patiënten moet het personeel bij het opruimen van ontlasting en urine handschoenen dragen en de po direct in het toilet legen. Daarna moeten zij de po en hun handen wassen.

Noodgevallen

In de periode van de thuisisolatie of leefregels, kunt u **bij een noodgeval** 24 uur per dag contact op te nemen met de dienstdoende nucleair geneeskundige via **088 320 3000.**

Bel sowieso bij onbedoeld verspreiding van lichaamsvloeistoffen door bijvoorbeeld braken, bloedneus, wond of onverwacht urineverlies.

Als u onverhoopt in het ziekenhuis moet worden behandeld of moet worden opgenomen in de periode dat de leefregels gelden, dan moet u of uw familie de behandelend arts waarschuwen en deze informatie laten lezen. Wij adviseren de arts dit zo snel mogelijk bij de afdeling Nucleaire Geneeskunde van het St. Antonius Ziekenhuis te melden. De arts kan vervolgens advies vragen aan de verantwoordelijke stralingsdeskundige.

Expertise en ervaring

In het St. Antonius Ziekenhuis hebben we al meer dan 50 jaar ervaring met radioactieve schildkliertherapie voor de verschillende schildklierziekten. Uit vergelijkend onderzoek blijkt dat we hierbij goede resultaten boeken. Wekelijks is er een multidisciplinair overleg tussen internist-endocrinologen, chirurgen en nucleair geneeskundigen, waarin alle patiënten met bijzondere hyperthyreoïdie- en strumareductie worden besproken.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Nucleaire Geneeskunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/nucleaire-geneeskunde)
- St. Antonius Kankercentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/kankercentrum)

Contact Nucleaire Geneeskunde **T 088 320 75 00**